

Vatten- och miljönämnden

§ 28

Åtgärder för minskad användning av engångsplast

Dnr VMN 2019/0011

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse den 12 april 2019.

Bakgrund

I Kalmar kommuns verksamhetsplan 2018 finns följande skrivet om plast:

”Plast är en ökande utmaning i samhället bland annat när det gäller spridning av mikroplast, innehåll av farliga ämnen och nedskräpning. Kommunen ska föregå med gott exempel när det gäller att minska användning och spridning av plast.”

Plast används i princip i alla kommunens verksamheter, varför det finns ett behov av ett kommunövergripande beslut om åtgärder som förtydligar hur kommunen ska föregå med gott exempel när det gäller användning av plast.

Ur miljö- och hälsoperspektiv är plast problematiskt på flera sätt. Merparten av plasten som används är gjord av fossil råvara. Farliga ämnen tillsätts ofta för att ge önskade egenskaper. Om plast hamnar i miljön omvandlas den så småningom till mikroplast som är skadligt för djur, på sikt kanske även för människor. Samtidigt behövs plast i produkter som är viktiga för samhället.

Plastfrågan uppmärksammas i hela EU. Den 27 mars 2019 beslutades om ett direktiv som förbjuder ett antal engångsartiklar av plast. Det handlar om produkterna bestick, tallrikar, tops i plast, sugrör, dryckesomrörare, ballongpinnar av plast, matbehållare tillverkade av expanderad polystyren samt produkter av oxo-nedbrytbar plast. För matförpackningar och muggar som är gjorda i andra plastmaterial än polystyren har länderna kommit överens om att arbeta för att kraftigt minska användningen.

Kalmar kommun har kommit en bit på väg när det gäller utfasning av plast.

Under 2018 fasade kommunens skol- och förskolekök ut stora delar av de plastredskap som används. Även dricksglas och tallrikar av plast började bytas ut. Strikta krav ställs på den plast som fortfarande används. Kommunens förskolor har gått igenom och rensat ut alla plastleksaker som inte är godkända, i enlighet med handlingsplanen för giftfria förskole- och skolmiljöer.

Vatten- och miljönämnden**UTDRAG**

Sammanträdesdatum

2019-04-25

Under 2019 förnyas avtalet ”Rengöringsmedel, städartiklar, mjukpapper, engångsartiklar”, och där finns inte längre engångsartiklar i form av t.ex. plastbestick och sugrör med. På tidigare avtal köptes årligen cirka 135 000 engångsartiklar i plast i form av bestick, olika former av glas och muggar samt kaffekoppar.

Ett av målen i verksamhetsplan med budget 2019 är att avfallet ska minska med 30 procent fram till 2025. Serviceförvaltningen har redan tagit bort papperskorgar med plastpåsar från ett antal kontor, med syfte att minska plastanvändningen och öka källsorteringen. Enligt en uppskattning från Serviceförvaltningen Support genererar Kalmar kommuns verksamheter varje år ungefär 70 000 stycken 125-literssäckar med osorterat avfall. Källsortering av detta skräp kommer göra att papperskorgar på kontor och i andra utrymmen kan tas bort. Då minskar antalet mindre plastpåsar med ungefär 120 000 stycken, utifrån antagandet att det finns 2500 papperskorgar i kommunens verksamheter.

Kommunledningskontoret har utarbetat förslag till åtgärder för minskad användning av engångsplast i Kalmar kommuns verksamheter.

Beslut

Vatten- och miljönämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige antar förslag till åtgärder för minskad användning av engångsplast i Kalmar kommun.

Sekreterare

Oliver Wykman

JusterasAnna Thore
ordförande

Handläggare
Sara Gripstrand
50089

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2019-04-12

Ärendebeteckning
VMN 2019/0011

Vatten- och miljönämnden

Åtgärder för minskad användning av engångsplast

Förslag till beslut

Vatten- och miljönämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige antar förslag till åtgärder för minskad användning av engångsplast i Kalmar kommun.

Bakgrund

I Kalmar kommuns verksamhetsplan 2018 finns följande skrivet om plast:

”Plast är en ökande utmaning i samhället bland annat när det gäller spridning av mikroplast, innehåll av farliga ämnen och nedskräpning. Kommunen ska föregå med gott exempel när det gäller att minska användning och spridning av plast.”

Plast används i princip i alla kommunens verksamheter, varför det finns ett behov av ett kommunövergripande beslut om åtgärder som förtydligar hur kommunen ska föregå med gott exempel när det gäller användning av plast.

Ur miljö- och hälsoperspektiv är plast problematiskt på flera sätt. Merparten av plasten som används är gjord av fossil råvara. Farliga ämnen tillsätts ofta för att ge önskade egenskaper. Om plast hamnar i miljön omvandlas den så småningom till mikroplast som är skadligt för djur, på sikt kanske även för människor. Samtidigt behövs plast i produkter som är viktiga för samhället.

Plastfrågan uppmärksammas i hela EU. Den 27 mars 2019 beslutades om ett direktiv som förbjuder ett antal engångsartiklar av plast. Det handlar om produkterna bestick, tallrikar, tops i plast, sugrör, dryckesomrörare, ballongpinnar av plast, matbehållare tillverkade av expanderad polystyren samt produkter av oxo-nedbrytbar plast. För matförpackningar och muggar som är gjorda i andra

Kommunledningskontoret Hållbarhet och strategi
Adress , | Besök

Tel 0480-45 00 00 vx | Fax Klicka här för att ange
text. | sara.gripstrand@kalmar.se

Kalmar kommun
WWW.KALMAR.SE

plastmaterial än polystyren har länderna kommit överens om att arbeta för att kraftigt minska användningen.

Kalmar kommun har kommit en bit på väg när det gäller utfasning av plast. Under 2018 fasade kommunens skol- och förskolekök ut stora delar av de plastredskap som används. Även dricksglas och tallrikar av plast började bytas ut. Strikta krav ställs på den plast som fortfarande används. Kommunens förskolor har gått igenom och rensat ut alla plastleksaker som inte är godkända, i enlighet med handlingsplanen för giftfria förskole- och skolmiljöer.

Under 2019 förnyas avtalet ”Rengöringsmedel, städartiklar, mjukpapper, engångsartiklar”, och där finns inte längre engångsartiklar i form av t.ex. plastbestick och sugrör med. På tidigare avtal köptes årligen cirka 135 000 engångsartiklar i plast i form av bestick, olika former av glas och muggar samt kaffekoppar.

Ett av målen i verksamhetsplan med budget 2019 är att avfallet ska minska med 30 procent fram till 2025. Serviceförvaltningen har redan tagit bort papperskorgar med plastpåsar från ett antal kontor, med syfte att minska plastanvändningen och öka källsorteringen. Enligt en uppskattning från Serviceförvaltningen Support genererar Kalmar kommuns verksamheter varje år ungefär 70 000 stycken 125-literssäckar med osorterat avfall. Källsortering av detta skräp kommer göra att papperskorgar på kontor och i andra utrymmen kan tas bort. Då minskar antalet mindre plastpåsar med ungefär 120 000 stycken, utifrån antagandet att det finns 2500 papperskorgar i kommunens verksamheter.

Åtgärder för minskad användning av engångsplast i Kalmar kommuns verksamheter

Genomförs under 2019

- Engångsprodukter som omfattas av EU:s SUP-direktiv (Single Use Plastic) samt plastglas och plastmuggar ska inte användas. Engångsprodukterna ska ersättas i första hand av flergångsprodukter och i andra hand av produkter gjord av förnybar råvara. Undantag kan göras av vårdskäl eller hygienskäl.

Genomförs under 2020

- Papperskorgar, och andra kärl för osorterat avfall, ska tas bort från kontor och andra utrymmen (undantaget toaletter), med syfte att minska användningen av plastpåsar samt öka källsorteringen. Detta innebär att källsortering behöver finnas lättillgänglig i alla kommunens verksamheter, i enlighet med kommunens rutin ”Avfallshantering”.
- Respektive förvaltning ska genomföra en inventering av det engångsmaterial i plast som används, med syfte att fasa ut det som går och optimera användningen av det som behöver finnas kvar av t.ex. hygienskäl.

Genomförs löpande

- Vid upphandling och inköp av plast ska följande göras:

- 1) Utvärdera om plastprodukten är nödvändig

- 2) Välj förnybar plast eller annan förnybar råvara, om det är praktiskt, kvalitetsmässigt och ekonomiskt möjligt enligt upphandlingsområdets marknadsanalys.
- 3) Avseende plastförpackningar ska Förpacknings och tidningsinsamlingens rekommendationer följas, d.v.s. svart och färgad plast ska om möjligt undvikas till förmån för transparenta och ofärgade förpackningar.

Sara Gripstrand
Strateg Ekologisk hållbarhet